

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

LOS AUCELLS ÚTILS Á TOTS LOS CONREUS.

Havém vist los servidors especials dels boscos, de las pradassas, dels camps, de cereals, de las vinyas, de las hortalas, dels garrofers, atmetllers y olivers y de la casa de camp. Mes per son insuficient nombre ó per la limitació de son treball, no podrían per sí sols, atendre d'una manera complerta, á la eliminació dels enemichs de la producció agrícola. Calia la creació d'aucells dotats de gran poderío y ensemps petit tamany, que per son nombre, activitat, y medis de locomoció poguessin trobarse en tots los conreus, y completar ab los demás aucells, la tasca reguladora necessaria per la bona marxa de la agricultura.

Aquestos aucells son: per lo que se refereix á Europa: los *Falsiots* y lo *Pardal*. Los primers son los poderosos agents de la eliminació dels insectes voladors diurns que volean per sobre tots los conreus, y, d'una manera marcada, per sobre boscos, sembrats y vinyas. Son treball es de moltíssima importancia ja que un sol aucell, dona cassa durant la temporada á més de cent mil insectes, lo que representa lo guany no petit de cullitas salvadas del atach de las larvas que d'aquestos insectes haurían provingut.

Lo segon, lo *Pardal*, per sa resistencia, sa fecunditat y sos medis de locomoció, la robustés de son bech, de son aparell digestiu y de sa astucia, fa, durant tot l'any, un benefici positiu ab la eliminació d'insectes, crisálidas y ous dels mateixos y petits cargols y llimachs. Bé es veritat que en certs moments,

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a
Máquinas per'empeltar

Guanos y adobs, sulfres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.
Sofre gris de Biabaux.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de llinosa.
Banch Vitalici de Catalunya.
Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a
Apicultura movlista 6 moderna.
Protector de suro pera empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Mástic vegetal inalteredable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Biblioteca Agrícola Catalana de *L'Art del Pagés*.
Reglas prácticas pera obtenir bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI:

Los aucells útils á tots los conreus, per *Emili Tarré*.—Desde Vallgorquina. Lo temps del batre, per *Joan Pradell*.—Desde l'Baix Llobregat, per *Joseph Panella*.

VARIETATS. — Curació sense medicinas, (continuació), per *Miquel Cuní y Martorell*.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS. — ¡Trista nova! — Congreso vitícola de San Sadurn de Noya. — Unión agrícola de Manresa y su comarca. — Prácticas y conferencias agrícolas á Vich. — Figueras. — Tossa. — Vendrell.

FIRAS Y FESTAS MAJORS DE CATALUNYA.

l' aucell se fa pagar son jornal, mes aquest, es sempre inferior al benefici que reporta, quand lo nombre dels aucells no es excessiu com succeheix á las horas d' ara.

Aném donchs á presentar los aucells y á anotar son treball.

Lo Falsiot. — Lo género *Falsiot*, *Cypselus* dels naturalistas, comprén tres especies: lo *Falsiot negre* (*C. apus*); lo de *ventre blanc* (*C. Melba*) y lo *nano* (*C. enanthe*). Lo primer y segon son coneguts per tota la Europa. Lo *Falsiot nano* (*C. enanthe*), es conegut tan sols pe'l interior del África. Té 14 centímetres de longitud.

Lo *Falsiot negre* té 22 centímetres de longitud y es d' un hermos color negre rogench. Se troba per lo regular en los grans plans de las regions baixas y mitjas. Lo segon té igualment 22 centímetres y es negre-gris per sa part posterior, y blanc per sa part anterior, exceptuant lo pit sombrejat de gris rogench. Lo *Falsiot negre*, arriba á nostra terra en la segona quinzena d' Abril y se 'n torna á darrers de Septembre. Lo segon nos arriba un poch avans que 'l anterior, trobantse en las montanyas y emigra al mateix temps.

*
*
*

Los *Falsiots*, pertanyen al ordre dels aucells de branca, encara que may se posan sobre las mateixas; tribu dels *bech-fesos*, (*Fissirostres* dels naturalistas), de la qual forman part las aurenetas y los xibochs; tots ells destructors especials dels insectes voladors.

Los *Falsiots* tenen á son càrrech la eliminació dels insectes que voleyan en las alturas; cap altre aucell podría donárloshi cassa. Per aixó es que los *Falsiots*, han sigut dotats d' un vol poderosissim y d' una vista sorprenent. Lo naturalista italiá Spallanzani, segons experiéncias, ha trobat ser de 400 kilómetres per hora, la velocitat del *Falsiot* y de 100 metres, la distancia á que l' aucell percibeix una mosca. En una cosa y altre no té rival.

Las camas del aucell son curtas, més robustas al mateix

— VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS —
GRANS VIVERS DEL PANADÉS. Empells, arrelats y estacas.
 Sant Sadurní de Noya. — **MIR, ROMEU Y C.^A** — Sant Sadurní de Noya.

MIR, ROMEU
y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envian los catàlechs y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

NO MAS FUEGO. — ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifases, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesías, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del **Linimento Boyer-Michel** en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

temps. Son peu, está format de quatre dits disposats en avant com los d' una mà; son robustos y provehits d' unglas molt arquejadas y fortas. Aquesta disposició especial, revela en l' aucell, la locomoció y modo de viure que veurém. Los *Falsiots* no baixan may á terra; casi sempre están suspesos en l' ayre, agarrats d' un cayre de paret, roca, etc., ajudant sos robustos peus

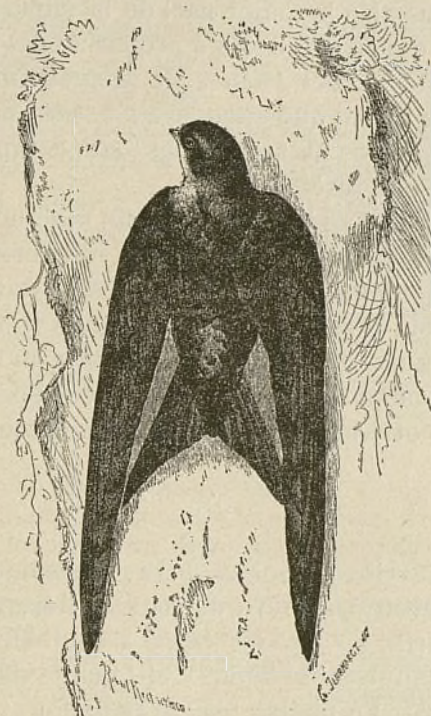

Figura 439. — Falsiot ó magay (*cipselus*).

que ab més exactitut podrian ser anomenats mans. Aixís l' aucell se troba preparat pera llensarse á la cassa del insecte.

La vista del aucell es, com habém dit, molt fina y extraordinaria. Sos ulls son molt grossos y li permeten la cassa dels insectes en las nits de lluna plena ó molt grossa. Durant alguna de las nits darreras de Juny, llavors quand la abundancia d' insectes, s' escau ab la apremianta necessitat del aucell, — quins petits, pròxims á sortir del niu, demanan una gran quantitat d' aliment — havém sentit al *Falsiot* fer sa cassa.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

MINERAL FRANCÈS premiat en las Exposicions Universals é Internacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpeller, 1896.

Destrucció radical de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Blanc*, *Anthraxosis*, etc. — Combat lo negre dels olivers, taronjers, llimoners y demés arbres fruyters; las maluras criptogàmicas de las verduras, especialment de la tomatera, y la fugir dels horts y jardins los pugons, orugas, formigas y demés insectes danyosos.

— Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se 'n necessita.

Deposits: BARCELONA: Successor de B. Bofill y C.^a; Fills de J. Vidal y Ribas; J. Uriach y C.^a — REUS: Joan Vilella y C.^a; Joseph Gambús. — TARRAGONA: Emili Bessa. — TORTOSA: Enrich Carpa. — VILAFRANCA DEL PANADÉS: Jaumé Sabaté. — VILANOVA Y GELTRÚ: Viuda de Pere Carbonell. — SANT SADURNÍ DE NOYA: Anton Font.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYIA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA A PRIMAS FIXAS.

Capital de garantía **10.000.000** de pessetas.

Fins al 30 Juny de 1896 la Companyia ha contractat 18.222 pólizas assegurant capitals per 103.346.168'75 pessetas.

Fins al mateix día ha pagat per sinistres 4. 681.431'09 pessetas.

Direcció y oficinas generales:

BARCELONA. — Carrer Ample, núm. 64.

Ayuntamiento de Madrid

BIBLIOTECA AGRICOLA CATALANA
de L' ART DEL PAGÈS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un. — *Primpessa*, 12, entressol, Barcelona.

Son vol es, com habém dit, superior al de tot altre aucell de Europa. Sols los *auells-moscas*, de las Américas, poden competir ab ventatja ab los *Falsiots*. Aquesta preeminencia de vol, los hi dona: la forma y extensió de las alas y la disposició de son cos. Si contempléu un *Falsiot* ab las alas desplegadas, os semblará que l' aucell no sigui més que una máquina de volar, de la que ocupan las alas la major part de la superficie; cap altre aucell, té més superficie d' ala á proporció del pés de son cos. La disposició interior del *Falsiot*, li permet contenir una bona quantitat d' ayre calent que alleugereix lo pés; en efecte, los ossos de son pit y de sos brassos ó alas, son completament buyts y prims, encara que resistents.

Ab tot lo dit, los *Falsiots*, son aucells molt actius y de poderosos medis pera la cassa dels insectes voladors diurns. Brehm diu que es incalculable lo número dels esmentats insectes, que en un día tan sols fa desapareixer. Son vol s' enlayra fins á una alsada de centenars de metres si l' insecte s' hi eleva, com succeheix ab las formigas aladas en la época de sos amors. Cap insecte, donchs, pot escapar-se de la persecució del aucell.

* *

Los *Falsiots* arriban á nostra terra, procedents del África (1), hont hi emigraren á darrers del istiu anterior, en la segona quinzena d' Abril. Lo *Falsiot negre* s' estableix ab preferencia en las grans planuras habitadas, alli hont existeixen los regadius y fruyterars. En nostre pla de Barcelona, acostuman los esmentats aucells á tornar del 19 al 22 d' Abril, establint sos nius en las parts superiors dels edificis públichs, (Catedral, iglesias, campanars, etc.) L' any passat, sentírem lo primer crit de *Falsiot*, lo día 19; aquest any lo mateix día. L' altra especie, s' estableix com habém dit, en las montanyas y turons espadats. A la arribada del *Falsiot*, la primavera regna ja sobre nostra terra; l' insecte alat, voleyá pe'ls ayres ab abundó y l' aucell

(1) Los *Falsiots*, com diguerem al parlar de las *Aurenetas*, van en sas emigracions, més enllá de la linea equatorial.

MÁQUINAS PERA EMPETAR DE 4 A 5 MIL CEPS DIARIS

PREU: 75 PESSETAS UNA

Carrer de la Primpcesa, 11, entressol, Barcelona. Rañá á 6 rals kilo.

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjerars.

Aquesta antigua casa, acréditada per la bondat de sos productes, ha adquirít novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buchs, ruscos ó arneras) y demás utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab cera pura d' abellas. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: **E. DE MERCADER-BELLOCH.**

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de subscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduht al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES

per **D. JOSEPH BAYER**

Quedant pocs exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegades anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desistint son autor realisar en breu plasmos los que li quedán, ha resolt fer una rebaixa del 20 per 100 per tots los suscriptors á L' Art del Pagés que passin á recullir dita obra en lo Consultori-Mostrari Agrícola, Primpcesa, 12, entressol, costantlosi solament 5 pessetas los dos tomos.

comensa son treball d'eliminació. Desde punta de dia fins á posta de sol, ab alguns ratos de descans, la cassa del aucell representa la destrucció d'un grán nombre dels enemichs dels conreus. Quand á darrers de Juny, com habém dit avans, hi ha nits de lluna plena ó molt grossa, l' aucell, — que necessita cassar molt, pera la alimentació de sos petits en vigílies de sortir de niu, — se sent que cassa los insectes nocturns, (papallonas y altres); aixó succehi, poso per cas l' any passat, en que la lluna plena s' ensopegá á 25 de Juny.

Los *Falsiots* son, donchs, aucells utilíssims, per lo gran nombre d' insectes voladors que fan desapareixer. Las hortas, las pradas, las vinyas y los boscos son deudors als aucells del benefici representat per la destrucció de millers de sos enemichs.

EMILI TARRÉ.

Desde Vallgorguina.

Lo temps del batre.

Lo nostre poblet, situat dins d' una vall ahont tot ell es rodejat de montanyas cubertas de suros, pins, alsinas y demés arbres y arbustos, presenta tot l' any un magnífich panorama. Llástima que no tinguém enginy pera governar lo temps. Mirant desde 'l poble cap á tots cantons veyém com he dit las montanyas, que per entre mitj dels arbres s' hi veu uns petits trossos conreuats y al costat dels conreus una petita caseta quals habitants á forsa del molt treball qu' hi emplean s' hi guanyan la vida bé y honestament. Mirat desde 'l cim d' una de las serras que 'l rodejan fa també un efecte molt bonich. Durant lo mes de Juny los conreus fan moltes evolucions. Desde sos principis lo blat se veu á verdejar no sols en lo terme, sí que també á moltes altrás parts aixís com tota classe de plantas. Tant com lo mes va avansant, la grogor va iniciantse y 'ls camps que 's veyan daurats ab los hermosos colors del blat van canviant son aspecte y tornantse rostolls, los quals van llaurantse tan prest se van fent las garberas que 'ls segadors ab faus y volants han deixat las garbas lligadas. Si es un any que hi hagi sahó, no 's deixa tot rostollant de tirar á dintre 'l soch algun gra de blademoro que si no fa fret molt primerench sol donar una petita cullita, la qual serveix regularment pera las gallinas y porchs que 's crián á cada casa. La feyna en aqueix temps es á pesar de ser lo día llarch per

Estació Ampelográfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPALTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPALTADORES la primera creada en España.

En Septiembre próxim se publicará el Catálogo número 12, que se remeterá á quants lo demanin.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIÓ, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petites y grans cullitas, premsas hidráulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Premsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Màquines de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en premsas hidráulicas y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemes privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

Ayuntamiento de Madrid

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler

PROPIETARI.

TARRASSA.

tothom. No hi pot haverhi mandra. Lo temps es or, l' hivern s' acosta, la planta que per tot lo mes de Juny no s' ha sembrat es venturera, está subjecta á rebre las primeras geladas quand son fruyt es á mitj fer y en tal cas son gra's pudreix. Cada treballador de la terra durant aquest temps pert la carn de son cos á grapats y las fatjas que durant la primavera's veuhen tendres y blanques, en aqueix temps son negres y torradas del sol com si fossim habitants del Africa. Quand més lo sol apreta, més ab gust se veuhen treballar los homes y donas, sobre tot si la cullita's presenta una miqueta bé's veu la alegría pintada sobre aquells cossos demacrats á forsa del penós treball de la temporada. No's fa cas de cólichs ni diarreas, la qüestió es fer anar la feyna avant y quants n' hi han que ni'l vi tastan perque no'n tenen y per curarse'l mal de ventre menjan algun tomàquet y beuhen un trago d' aygua fresca.

Lo día que's fa un bon ápat es lo día del batre, regularment lo primer del estiu y últim de la temporada. En los camps dura uns quants días que s' hi veuhen las garberas y avuy aquesta demà aquella, van paulatinament desapareixent d' ells y compareixent á las eras y ls batadors que la peresa jamay los enganya, avans de sortir lo sol han preparat la batuda y desseguit cap á menjar la torrada y á beure l' ayguardent mentres tant los animals comensan á rodar per sobre las garbas. Quand comensan á ser esclafadas, los animals reposan una mica y s' espolsa lo blat de la palla y luego mentres lo bestiar va rodant s' esmorsa, qual esmorsar consisteix en un plat de sopas y un de fasols tendres fregits ab un tall de cansalada. Després del esmorsar s' adressa la palla, lo sol ja comensa de apretar y's deixa que s' assolehi una estona y's fan las nou horas. Es l' ápat millor del día, una cassola d' arròs ab carn de moltó, una ensiamada de seba y tomàquet, vi, pa y poca aygua perque ls taberners ja's cuydan de que'l vi sigui batejat y desde allavors á endavant ja no's mouhen de l' era tombant y girant la palla fins que es esmenussada á la mida del gust del amo. Fora la palla y rampinat tot lo boll que's pot, se posa'l blat en una pila y aprofitant l' hora del vent no's para fins qu' es net. Luego á dinar, consistent en escudella y olla ab la seva pilota qu' es lo que sol agradar més. Luego á dormir mitja horeta y cap á fer lo paller y després á mesurar lo blat y entrar-lo. Mentres s' entra'l blat s' arregla'l brenar y havent brenat cada qual agafa la força y després de despedirse de la casa ab los requisits de reglament se'n van tranquils cap á sas casas, ahont esperan ab devoció arribarhi per descansar de las fatigas de tot lo día.

Aquest any l' anyada ha sigut en lo nostre poble poch menos que estéril; no ha plogut, lo blat ha sigut molt petit y per consegüent no hi ha hagut palla ni grana, ab la desgracia que ni blatde-

● FÀBRICA DE VIDRIERÍA ●

ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.

DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fàbrica à S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despatx: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª—Barcelona.

Aquesta fàbrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fàbricas de productos químichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botelles, tipos, jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de bevedas, gasosas y cervesas y per los propietaris de manutalls pera las sevas ayguas medicinals.—La casa envia dibuixos y preus a las personas que ho sollicitin. FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de 30 millions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogad y propietari.

LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

FABRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.ª

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comerç, 43, entressol, Barcelona.

moro ni fasols de secar han pogut fer res, tot lo que s' ha sembrat es mústich y menos del poch blat recullit no s' entrarà res més en los graners.

Després d' haber batut y durant lo mes de Juliol, cada qual se enginya á segar roldó, los que no están ocupats á pelar suro; y aixís cada hu busca medi d' ocupar-se pera guanyar la subsistencia d' ell y la seva familia. Veus aquí lo temps del segar y batre y demés ocupacions propies de la temporada en nostre poble.

JOAN PRADELL.

Desde 'l Baix Llobregat.

En moltes casas de pagés ja s' acaba de batre tot lo gra d' espi-ga. No més quedan algunas batudas de vessas, donchs encara está en los camps, porque s' acabi de secar aquesta planta. Temps atrás hi había senyals de que 'l gra acabaria molt bé, però després va venir lo temps de las calors y van morir molt sobtadas. No ha quedat lo gra tan granat com semblaba que había de quedar.

La cullita de las monjetas d' aquesta primera anyada es bastant regular. Lo gra acaba molt bé y lo temps es ajudat per ell. En un camp que n' hi ha de sembrat aprop de Ca 'N Pebrot, propietat de Magí Rodés, lo monjetar es l' admiració d' alguns pagesos per lo hermós, tan rich de tabella y tan granadas com son en un terreno que casi tot es sorra y que cada dos per tres las han hagudas de regar de tan colador d' aygua qu' es dit camp. Aquest pagés hi ha tingut molt de cuydado en regarlas y aixó que 'l rech de que s' ha de pendre l' aygua va molt escassa, no perque en la resclosa que la pren del canal no 'n prengui prou, que es al dret de la fàbrica dels senyors Basté germans, sino que després, al ser de las Sangoneras fins á la hisenda de Ca 'N Guatlla, ja molts pagesos estanyan y no tenen gayre cuydado en l' aygua. donchs ne llensan més que no pas n' aprofitan; lo que fa que 'ls pagesos que tenen terrenos de casa Xarricó en avall no poden regar pe'l poch cuydado que tenen los de més amunt, que no miran que 'ls altres quedin en sense. La culpa de tots aquets abusos de llensar tanta aygua la tenen los que estanyan, que casi cada istiu passa lo mateix, molta part es degut á la poca vigilancia del Celador ó Batlle d' ayguas del terme de Hospitalet del Llobregat. Si aquet empleat passés tot sovint per las corredoras y posés alguna multa á las infraccions y abusos que se cometen, los pagesos de casa Anton Xarricó en avall regarían sempre que tindrian per convenient sense necessitat de perdre nits ni tenir disputas.

Los melonars en aquestos baixos de la Marina de Hospitalet es-

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquet tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas

las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fàbrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

EN LA CASA TOBELLÀ

coneguda per

CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taron-jers empeltats sobre peu agre, pomeras, pereras, presse-guers, plátanos y polls pera passeig á preus módichs.

Sarments y arrelats de las millors classes de ceps americans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Prímpeca, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ PER 20 ANYS, de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trin-xadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agrícolas premiadas en varias exposicions.

tán molt adelantats, donchs en algunas casas ja se n' han cullit alguns y si no vé un contratemps, ó tan sols no plogui gayre, serán molt dolsos, porque los primers que han sortit son com un sucre. Los que tenen melonars se temen que no podrán passar segons per quinas carreteras pera portarlos á vendre á Barcelona y ho tindrán molt pesat ab aixó de la agregació, donchs la línea fiscal dels consums no s' pot passar com altres anys. En la carretera de la Farola, aprop del Vidriol, no cobran més que fins á 3 pessetas, y per la carretera de Ca 'N Navarro no cobran ni un céntim; aixís es que pera aquesta última no s' hi pot passar tan sols portant alguna cosa que pagui consum, y ab los melons menos, porque una carretada per petita que sigui, aviat val més de 3 pessetas y los pagesos del capdevall de la Marina haurán de tenir la molestia d' anar á fer la volta per la riera Blanca y en temps de pluhas no s' hi pot anar per lo mal camí. Si la Comissió de Consums de Barcelona no determina posar un aforador en cada una de las carreteras de Ca 'N Navarro y la del Vidriol, porque los guardas pogan cobrar los drets corresponents dels carros que portin melons y aquesta fruyta pagui anant á Barcelona ó del contrari causarà grans perjudicis als pagesos del capdevall de la Marina del Hospitalet de Llobregat.

JOSEPH PAÑELLA.

Hospitalet de Llobregat 14 Juliol 1897.

VARIETATS.

CURACIÓ SENSE MEDICINAS. ⁽¹⁾

(Continuació.)

Acabada aquesta peroració d' en Lluís, en Desideri li replicá: te seré franch; per mí lo verdader Ensanxe está en Vallcarca, Montanya pelada, Putxet y Sant Gervasi; y si jo determinés venir á viure á Barcelona, no 'm quedaria pas al Ensanxe, propiament dit, sino que fixaria mon domicili en qualsevol dels citats llochs. Vull ayres purs, bon sol, esbarjo per explayarme y suficient terreno hont hi puga conrear flors, fruyters y verduras sens haver de sortir de casa; en una paraula: fer de jardiner y horticultor.

En Lluís lo deixá esplicarse y luego, tocantli l' espatlla y fent la rialleta, li diguí: se coneix qu' ets de fora.

(1) Vegis lo número 602.

Estos folletos, publicados por el PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparte gratis la Delegación Hispano-Portuguesa, Claris, 96, Barcelona, bastando hacer la demanda de los mismos al Delegado.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vende ni dispone de nitrato, y sus deseos son no intervenir en operaciones mercantiles. Sin embargo, está á disposición de los interesados para suministrarles cuantos datos deseen sobre precios, fletes, expendedores y demás antecedentes requeridos para el comercio del nitrato de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. DELEGACIÓN HISPANO-PORTUGUESA.

¿Qué cantidad de nitrato de sosa (salitre de Chile) necesitan los diferentes cultivos y en qué época del año conviene aplicar este abono? La importancia del nitrato de sosa en la horticultura y jardinería. Por el Dr. D. Maximiliano Weitz, secretario de la Delegación *Der Vereinigten Salpeter-Producenten*.

El nitrato de sosa en agricultura.—Su empleo en el cultivo de la vid. Por el Dr. D. L. Grandeau, director de la Estación Agronómica del Este, Francia.

«El empleo del nitrato de sosa en los diversos cultivos» precedido de una reseña sobre «la nutrición de la planta según los modernos conocimientos.» Conferencia dada por el ingeniero D. Mariano Capdevila y Pujol, delegado en España y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGADO EN ESPAÑA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Claris, 96, Barcelona.

En aquell instant apareixeren en lo cel alguns nuvols y s' posá á bufar de fort lo vent, fent remolinar la pols, de modo que 'ls obligá á cloure 'ls ulls.

Girém de bordo s' digueren, é incontinenti s' dirigiren los dos á la Ronda de Sant Pere y al poch rato viraren fent rumbo envers una casa grandiosa que mes pareixia palau ó castell, ab fatxada d' un género arquitectónich com de catedral, puig ostentava torres punxagudas y formava un conjunt de pedra y márml, de columnas ab caríatides, plafons y cornisas y al veure tanta profusió d' adornos, en Desideri no pogué menos de dir: prou es bonica ara aqueixa fatxada, ab tants pomposos guarniments; mes, quan haurán transcorregut alguns anys, las pedras s' ennegrirán; en las escletxas de las motlluras s' hi apilonará la pols, fullas dels plátanos y trenyinas, y allavors ¿quí ho treu? per lograrho será precís fer no poch gasto. L' art no está renyit ab la senzillesa; mira, Lluís, contempla aquesta altre casa del costat; no té pretensions y no obstant, es elegantíssima, y á bon segur que, repintant cada tres ó quatre anys las persianas y los ferros dels balcons, sempre semblará nova, acabada de fer.

La entrada en que s' ficaren era sumptuosa, régia, ab un elegant kiosko-porteria, del que sortí una dona que 'ls preguntá:

¿A quí demanan?

Los senyors N.....

En lo principal, responguí.

¿No viuhén en lo pis primer?

Sí, senyors; mes ara s' en diu lo principal.

¿Y lo primer ahónt ha anat á parar?

Al segon.

¡Ah! diguí en Desideri; axís, donchs, lo segon haurá anat á parar al tercer, y vindrá lo segon bis, y lo superior, etc. ¡Quín galimatías! jo m' hi perdo.

En Desideri quedá etxisat al veure's dins d' un espayós pati-vestíbul, en mitj del qual sobreixia un colossal gerro de porcellana, ab una planta tropical; mentres que, dos monumentals figuras de bronzo que sostenian los candelabres del gas, col-locadas una á cada costat del primer esglahó de l' escala completavan la ornamentació. La barana era de ferro colat, molt ben treballada, d' estil egipciá; lo passamá brunyit y en cada replá hi havia un assiento de caoba cubert de vellut vermell, y los vidres de las finestretas de donar llum, estavan pintats de diferents colors, com ventanals d' iglesia.

¡Superbe! ¡magnífich! exclamá en Desideri, mentres pujavan l' escala, y fou tan son entussiasme al contemplar aquella ostentació exterior que, li va escapá la següent observació:

¿No t' apar, Lluís, qu' en lo temps present en que, domina lo

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS

Y

VIVERS CATALANS

DE

D. Martial Ombrás

Avinguda Ferrocarril

FIGUERAS (Gerona)

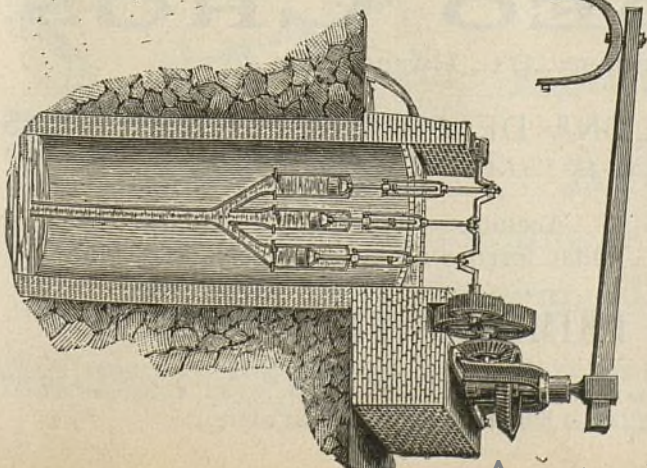
Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d' estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier*, etc.; *Berlandieri* é híbrid *Mullardet*; podent escullir en plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «*No- ciones prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.*

Aving.ª ferrocarril

FIGUERAS (Gerona).

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa- gesia*, ahont s' hi trobarán espli- caciones detalladas d' aquest sis- tema de bombas que á una fonda- ria de 4 metros á 30, treuhén de 500 á 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivamente; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol arte- facte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als con- structors, **Srs. Moratones y Compañía**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR

BONS OLIS

PER

G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpcesa, 12, entressol.
BARCELONA.

gust artístich y s' procura que tots los objectes, totas las cosas se germanesquen y armonisen baix lo punt de vista del art; los porters d' aquestas casas caldria anessen engalanats ab casaca y corbata blanca?

Tot vindrà per sos passos contats, li respongué en Lluís.

Tocaren lo timbre. Obrí la porta una cambrereta molt jove, guapa y vestida ab elegancia, qu' al preguntarli pels senyors N. 'ls contestá (en castellá com es de suposar): *si vanse Vdes. pasar adelante, señoritos*; y 'ls acompanyá á una saleta de confiansa; y després anyadí: *tengan Vdes. la bondad de tomar asiento; voy á avisar á la señorita*. En Desideri, tan prompte estigueren sols, girantse á 'n Lluís li diguí, mitj molestat:

¿Jo senyoret?

Sápigas, li replicá en Lluís, que encara qu' tinguesses 80 anys, te dirian senyoret; es moda y basta. La senyoreta de que 'ns ha parlat aquesta cambrera tan aixerida, es la mare d' en Ricardo. A més, dech advertirte que, com bons catalans que som, los servidors de nostres casas com cal, han d' esser castellans ó d' altres provincies, lo cas es que, no semblan catalans; y també es de rúbrica que, las cambreras no traspassin los 20 anys, que sian ben plantadas y vajan mes empolaynadas que las fillas de la casa: aixó sí; quant lo senyoret, s' entén, lo verdader senyoret, s' en enamora, allavoras vénen los esglays y enfados dels pares; y lo mateix pot succehir ab las institutris.

Com la senyora tardá bastant á sortir, los dos amichs tingueren temps mes que suficient per' examinar l' estancia. Era encara de dia y lo gas estava ja encés, perque ab lo llum, los mobles lluheixen mes. Per sitials hi havia, un sofá, dos sillons grans, molt grans; altres de petits, de forma capritxosa y uns quants tamborets sens respall, com los dels escolans; de modo que, 'l que s' hi assenta, si no está alerta, per poch que 's distregui durant la conversa, ab la major facilitat pot tombarse per darrera y fer un capgirell en mitj de la visita.

Demunt de prestatges y tauletes de travallada fusta, s' hi veyá una munió de figuretas, caricaturas y joguinas primorosas, entre las quals no hi faltavan los dimonis, vermells com bitxos, ab la cua ravenxinada y las banyas afiladas; en nostres dias se juga ab los mals esperits y res estrany fora qu' algun dia vejessen senyoretas lluhir en sas orelles, diablillos molt monos.

De sopetó s' presentá la mestressa de la casa y 'ls dos amichs se alsaren, y després dels deguts saludos, la senyora, sumament afligida 'ls digué, per supost, en castellá:

Tenemos á nuestro querido Ricardo, delicadísimo, muy enfermo; si alguna vez nos atrevemos á permitirle salir á la galería, luego le pillá un aire y se resfría.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL-LO sobre riparia Gloria y rupestres Martin, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.

Informarán en la Administració de L' Art del Pagès, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

VENTALIS
ESPANTAMOSCAS
RODOLINS
Fanals de paper y
Bombas.

Se fan més be y
més barato qu' en
cap altra casa.

Carrer del Bou de la
Plassa Nova, 13,

BARCELONA.

Gran assortit de
papers de seda.

AMADEO CROS.

Primpcesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat calcs d' os. — Fosfat calcs mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat calcs. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

¿Y qué hi diuen los metges? li preguntaren:

Que no hay motivo para desanimarse; que es cosa larga; que requiere cuidados especialísimos: muchas son las consultas que se han celebrado con los principales facultativos é infinitos los medicamentos que ha tomado y sin embargo no mejora; más bien aumenta su posturación y tristeza; él, que era antes tan animado y alegre; ya lo saben Vdes.: vengan á verle.

Y 'ls acompanyá á l' habitació cercana. Al entrarhi quasi se 'ls tapá l' esperit; apenas podian respirar; tal era 'l baf, l' escalfor que s' hi sentia; semblava qu' estiguessen al costat d' un forn de rajolas encés; es que tenian una estufa de gas que saturava de calor l' estancia.

En un extrem del quarto s' hi veyá al pobre Ricardo, sentat en una poltrona; abrigadas las camas ab una manta de llana; tenia la cara groga y macilenta, los ulls mitj tancats, 'ls qu' obrí tant luego sentí soroll de pasos y al reconeixer als dos amichs feu mostra d' animarse; tragué lo brás de sota del abrich, allargá la má y 'ls doná ab veu fosca y apagada las gracias per la visita.

S' assentaren á prop seu y li prodigaren paraules de consol y esperanza; ¡pobre Ricardo! ¿quí hauria dit qu' era aquell mateix jove que, sis anys endarrera, saltava y brincava com una cabreta pels boscos de Calella y de Sant Cebriá tot anant á buscar cireras d' arbós? Las causas que 'l portaren al estat llastimós en que 's trobava, ja las sabém.

En la conversa li manifestaren que, ja s' acabava l' hivern y qu' ab la dolsura de la primavera s' restauria. En Desideri, entusiasta com sempre, dels encants de la naturalesa, li parlá de la campinya, de l' hermosura dels prats florits; de lo molt qu' enforteix la salut, lo fer excursions per las montanyas; y lo jove ho anava escoltant ab atenció y plaher; pareixia alentarse, puig li feu varias preguntas referents á Calella, y á las respostas rigué un poch, al saber qu' en aquella casa de cerca de l' estació, encara ténen lo gós d' aspecte de lleó, y celebrá que la vila disfrutés ja de la llum del gas.

Mentres tant, en Lluís, anava observant al jove y s' feu las següents reflexions: me apar qu' aquest malalt no necessita drogas per remey, sino mudar d' ayres, de la vida afeminada qu' ha seguit y apartarlo de companys calaveras; prou li hauria anat millor qu' en lloch de perdre las nits en teatres y casinos, las hagués empleadas en dormir, y los dias en frequentar los aplechs, firas y mercats.

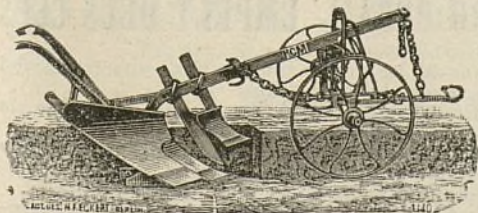
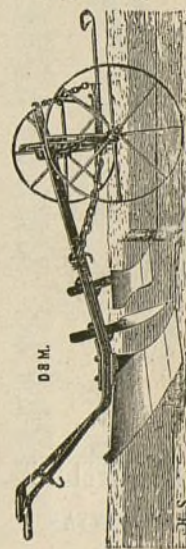
En aquell moment anunciaren la visita de tres companys del senyoret, precisament, dels tres ab quins aná á París, etc.

Aparegueren. Eran tres guapos mossos, just es confessarho; de figura gallarda; vestian ab primor y elegancia suma; y un perfum

Bombas para tráfegar vins, pera regar, per agotaments é incendis. — Prempsas y Filtres pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclets. — Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala. — Basculas y mánegas de totas classes. — Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

Instrumentos aratoris de totas classes y sistemas. — Catálechs gratis (de franch.)

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTOS CLASSES Y SISTEMAS.

Catálechs gratis (de franch.)

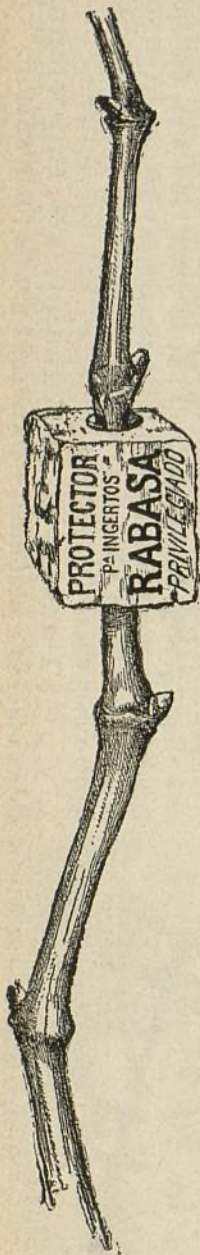
Ayuntamiento de Madrid

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE **ALBERT AHLES**
Successor de la Sucursal Noel de París.
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

PROTECTOR

DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D'INVENCIÓ.

*El mellor sistema,
més eficaç
y econòmic.*

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

de Patchuli formava una atmósfera al seu entorn. Saludaren ab tota regla y per la senyora anyadiren una cortés inclinació de caracter aristocràtic. Luego s' sentaren al costat d' en Ricardo y comensaren una animada garla en castellá barrejat ab un poch de francés, y lo primer que li digueren fou que, procurés posarse bó per tornar á fer un altre passeig pel estranger: ¡ bon medi de restablirse li proposavan! y per adobarho, la emprengueren en explicacions referents á banquets y saraos; modas, toros y frontons; y saltant de Barcelona á París, passaren revista als bulevards, cafés chantants de Montmartre, etc.

Mentres s' esplayavan d' aquesta manera, y l' incauta mare, no cabia ab ella de cofoya pensant qu' aquellas recordansas alegrarian á son fill, en Lluís y en Desideri, estudiavan la cara que hi feya en Ricardo, qui, si bé s' esforsava en aparantar gust d' escoltar á sos companys de viatge, no podia amagar en son descolorit y demacrat semblant, certas senyals de tristesa interna, d' una pena moral que li oprimia lo cor.

En Lluís y en Desideri s' alsaren per anars'en, y s' despediren del jove ab una carinyosa apretada de ma. La senyora 'ls acompanyà fins prop de la porta y avans de retirar-se 'ls preguntá quina impressió 'ls havia causat la vista de son estimat fill; ¿se curará? 'ls preguntá; senyora, li respongueren, sols Deu ho sap; pro, anyadí en Lluís, qu' hi tenia mes franquesa: si he de parlarli ab ingenuïtat, se me figura que, la malaltia de son fill no necessita solament lo cuydado del metge, perque, lo mal que sofreix es tan físich com moral. Té una gran postració y debilitat, motivada per la vida des- arreglada que portá durant lo temps qu' estigué viatjant; pro, á mes, son esperit se troba abatut, y aixó no s' alivia ab minerals ni ab inyecciones. Vosté, senyora, no ignora que, lo aleman Mr. Kneipp, cura molts enfermedats pel sistema hidroterápich, ó sia, del aygua; jo crech qu' en Ricardo s' posaria bo, lo cos, per medi del sol, es dir, vivint una temporada al camp, procurant respirar un ayre pur; passeijantse pels boscos de pins y alsinas, pujant montanyas y suant; y en quant al abatiment moral que 'l domina, fora per ell un bálсам reparador, lo apartarse d' objectes que despertan y excitan las passions, y dedicarse á contemplar y admirar las obras del Criador. En Desideri anyadí: vosté considerará la gran diferencia qu' hi ha en l' estat malaltís de son fill, á la tornada de París, ab la salut y alegría ab que s' li presentá, quan arrivá de l' excursió que feu ab nosaltres per las boscurias de Ca'n Estol, en Calella.

Lo recuerdo perfectamente, replicá la senyora, y estoy dispuesta á cualquier sacrificio, con tal de que, mi querido hijo recobre la salud; pero en el estado de extenuación en que se encuentra, ¿cómo podrá salir de Barcelona? y á más, ¿á dónde irá?

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPILT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los cepes de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretin- gut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir- se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats cepes, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calsanllo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfihi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

Primerament, senyora, advertí en Desideri, s' deu aguardar á que los metges l' hajan millorat; y en quant al lloch, no cal barri-narhi; ja sab que ma casa y ma persona están sempre á la disposició de vostés.

Gracias mil y acepto, contestá l' angustiada mare, y s' despe-diren.

MIQUEL CUNÍ Y MARTORELL.

(Seguirá.)

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

¡Trista nova!

Ho es la de la mort del Excm. Sr. Tinent General, D. Joaquim Ahumada y Centurió, ocorreguda 'l día 17 á Palma de Mallorca, en funcions de Capità General de las Islas Balears.

La premura del temps nos impideix ressenyar alguns datos bio-gráfichs d' una persona, tan digna baix tots conceptes, pera tribu-tarli un recort en las planas de L' ART DEL PAGÉS, del que havia sigut constant favoreixedor.

Altre día, si á Deu plau, procuraréu suplirho de la manera que 'ns ho permetin nostras forsas y la amistat que ab ell nos unia.

¡Deu haurá premiat sas bonas obras!

Congreso vitícola de San Sadurní de Noya.

Hem rebut los qüestionaris referents als tres temas de dit Con-grés, que venen anunciats en la Convocatoria que publicárem en lo número anterior.

Totas las preguntas á que fan referencia tenen suma importan-cia en los moments actuals y es de creure serán contestadas por los interessats, á fi de venir á conclusions lo més concretas possible sobre la falta de adaptació dels ceps americans als diversos terre-nos y manera de corretgírlas; sobre las varietats de vinífera, ab preferencia las indígenas, ab los diferents porta-empelts americans; sobre causas y efectes de la blinca dels rahims, y manera de preve-nirlos y curarlos.

Unión agrícola de Manresa y su comarca.

La Junta Directiva d' aquesta Associació está constituída de la manera següent.

President: D. Joseph Casas.

Vis-president: D. Joan Oms.

Tresorer: D. Maurici Puigdemívol.

Secretari: D. Gayetá Sanllehí.

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres

aplicable en los meses de Noviembre, Diciembre, Enero y Febrero.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposiciones nacionales y extranjeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotlllo de la planta, portan la producció á son máxi-mum de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposiciones nacionales y extranjeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.

Freixuras, 23, Barcelona.

Vis-secretari: D. Maurici Catllà.

Vocals: D. Ignasi Casasayes, D. Salvador Ferrer, D. Ignasi Rubiralta y D. Pere Sanllehí.

Prácticas y conferencias agrícolas á Vich.

Baix los auspicis del Institut Agrícola Catalá de S. Isidro, lo tercer día de la festa major de Vich se feren probas ab una segadora-lligadora Adriance, ab una arada Brabant y ab un cultivador Vibrator, en un camp de las aforas de dita ciutat. Al día següent se donaren conferencias en lo Círcol Literari por los Srs. Girona (Don Ignasi) y Gorria, respectivament sobre bestiar y adobs pera las terras.

Es la millor manera de celebrar festas y es una costúm profitosa que sembla estar en bon camí pera donar sos fruyts.

Es tanta la sequedat, que las plantas de las patatas se moren y los blatdemoros que havían crescut bastant comensan á fer mala cara.

Figueras.

La cullita de tardanerías, oli y vi d' aqueix Ampurdá, pot donarse per completament perdida; donchs además de la gran sequera per la falta de pluhas, ha vingut á agravar la situació cinch días de forta tramontana destrossantho tot, además d' aumentar en gran manera la sequedat de la terra.

El bestiar llanar y porquí no té gayre sortida per la falta de medis d' alimentació, degut á la extremada sequera que hi ha en aquet pays, faltan pasturas y los demás alimentos indispensables pera la manutenció del bestiar y per aqueix motiu faltan compradors.

Fraga.

Encara que la cullita de cereals es escassa, en cambi 'ls blats son d' excelent calitat, y com los preus continuan regulars, no será la pérdua per la falta d' aygua tan gran com se creya á la primavera.

Puigcerdá.

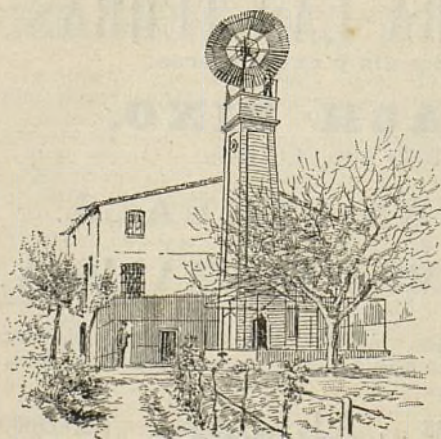
Segons opinió, la cullita de cereals no passará de mitjana en aquesta comarca, á causa de la falta d' aygua en la época de la sembra y del excessiu calor en la de granar. La de las herbas de prat no era dolenta, però los ruixats successius durant lo present mes l' han perjudicada, donchs molt poca s' ha recullit sense haver sigut mullada després de dallada.

Tossa.

La pela de suros toca ja al seu fi. Los pagesos están molt contents per lo elevat preu que 'n treuhen, puig fa molts anys que no s' havia pagat lo d' aquest.

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administració de L' ART DEL PAGÉS, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.

TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fàbricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de máquinas per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

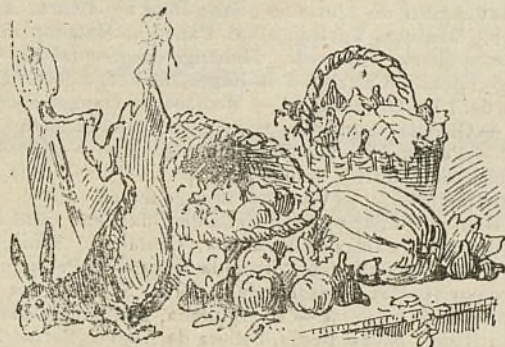
CEPS AMERICANS
PER VENDRE.
LOTS y GIRAUD.
Primpcesa, 12, entr.º

Vendrell.

Los resultats de la cullita de blats no han sigut los que s' esperaban, per haver sigut invadits del rovell la major part dels sembrats.

La cullita vinatera, si no hi ha cap contratemps, es d' esperar que deixarà satisfets als propietaris.

FIRAS DE CATALUNYA.

AGOST. — *Barcelona*. — 1 Sabadell. — 2 Olost. — 4 Piera. — 10 Serdanyola (Sant Martí). — 14 Sitges. — 20 Olesa. — 28 Manlleu. — 29 Granollers, Pineda. — Moyá, diumenge segon. — Calaf, Prats del Rey, primer dissapte. — Martorell, últim diumenge. — Sallent, primer diumenge.

Girona. — 4 Massanet de la Selva. — 9 Olot. — 12 Banyolas. — 16 Caldas de Malavella, Castelló d' Ampurias. — 24 Figueras, Llagostera. — Arbucias, tercer dissapte. — La Bisbal, primer diumenge.

Tarragona. — 2 Horta, Mora d' Ebro. — 10 Arbós, Riudoms. — 24 Prades. — Montroig, primer dissapte.

Lleyda. — 1 Benavent de Lleyda. — 4 Tremp. — 10 Agramunt, Sant Llorens de Morunys. — 13 Albi. — 15 Lleyda. — 18 Borjas. — 22 Pons. — 24 Artesa de Segre, Solsona. — 25 Pobleta de Vellvehí. — 26 Vinaixa. — 29 Albagés, Torres de Segre. — 31 Alcarraz.

Firas movibles.

No n' hi ha cap.

FESTAS MAJORS.

AGOST. — *Barcelona*. — 1 Alella, Cabrera de Mataró, Canovellas, Gallifa, Jorba, Valmanya, Sabadell, Torelló (Sant Feliu), Vallalta (Sant Iscle), Vinyolas. — 3 Bagá, Cervelló y La Palma, La Garriga, Olsinellas, Palautordera (Sant Esteve), Sasroviras (Sant Esteve), Tavernolas, Vinyolas. — 4 Argentona. — 5 Vilanova y Geltrú. — 6 Guanyolas, Guardiola (Sant Salvador), Polinyá, Sant Just Desvern. — 7 Riells, La Llacuna. — 10 Argensola, Sant Pere de Riu, Ortons, Sant Feliu de Llobregat, Sant Llorens Savall. — 11 Santa Susagna. — 13 Voltregá (Sant Hipòlit). — 15 Ayguafreda, Arenys de Mar, Badalona, Balsareny, Barbará, Bruch, Capellades, Cardedeu, Castelldefels, Castellvell y Vilar, Castellví la Marca, Copons, Corcó (Santa María) y

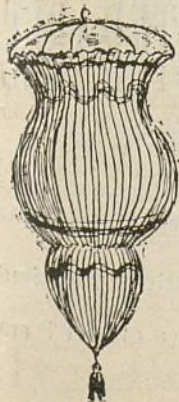
GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

de **JOAN CAMPRUBÍ**, en **Sant Joan Despi**.

Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, a prop del baixador de Sant Joan Despi, sobre la via férrea de Tarragona y tocant á la carretera de Sant Boy del Llobregat.

Pera las demandas, dirigirse á **JOAN CAMPRUBÍ**, horticultor.

Sant Joan Despi. — **Barcelona** (Espanya). — **Sant Joan Despi**.

FÁBRICA DE FANALS DE PAPER

GLOBOS AEROSTÁTICOS, VENTALLS Y ESPANTAMOSCAS

de **A. MILLAT**

Successor de A. BOSCH.

Carrer del Bou de la Plassa Nova, 13. - BARCELONA.

Se venen gots de vidre de tots colors per il·luminacions ab sos corresponents velots de cera en lloch del oli, per ser més net y més econòmic, y cadeneta pera penjarlos. — Serpentinass y paperets retallats de varios colors pera professons y festas.

NOTA. — Aquesta casa está encarregada de cobrar las anyadas de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

¶ Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.

Sant Joan Despi.
Barcelona (Espanya).

CEPS AMERICANS.

Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS. — Barcelona.
S' enviarà 'l catàlech a qui 'l demani.

Esquirol, Cornellá, Cubellas, Folgarolas, Fontrubí, Gayá, Gracia, Lavid, Manlleu, Marlés (Santa Maria), Martorell, Miralles, Montmeló, Moyá, Navarces, Molanta (Sant Pere), Olost, Pedralbes, Prats del Rey, Rocafort, Sant Boy de Lluisanés, Sasserra (Sant Feliu), Seva, Talamanca, Teyá, Ullastrell, Vallcebre, Vallvidrera, Vilalba Sasserra, Vilalleons, Vilanova de Sau — 16 Castellfullit de Riubregós, Cervelló (Santa Coloma), Hospitalet, Llaveneras (Sant Vicens). — 18 Fonollosa. — 21 Mollet. — 23 Sant Joan Despi, Sitjes. — 24 Balenyá, Caserras, Castelltersol, Igualada, Sans, Santa Creu de Olorde, Tordera, Vallbona, Valldar. — 25 Gabarrós, La Ametlla, Pachs, Oris, Plegamans, Sant Genís de Agudells, Taradell, Torrellas de Foix, Valcarca, Vilassar de Dalt. — 27 Aviá, Vilanova de Vilamajor (Sant Antoni). — 28 Montseny, Sant Agustí de Lluisanés, Sant Juliá de Altura, Alfon. — 29 Campins, Pineda. — 30 Manresa, Vilafranca del Panadés, Matadepera. — Bages (Sant Fruytós), diumenge quart. — Borredá, diumenge després del 29. — Castellar (Sant Esteve), diumenge tercer. — Castellnou de Bages, diumenge després del 15. — Gelida, diumenge després del 16. — Gironella, id. — Mediona, diumenge últim. — La Batlloria, diumenge quart. — Olivella, diumenge primer. — Olvan, diumenge quart. — Papiol, diumenge primer. — Parets, id. — Ripollet, diumenge últim. — Riudevitlles, diumenge primer. — Sasgayolas (Sant Martí), diumenge després del 15. — Tona, diumenge quart. — Vacarissas, dissapte primer. — Vilovi, diumenge tercer.

Girona. — 1 Olorde, Parlaba, Sant Feliu de Buxalleu, Sant Feliu de Guixols, Vilademmat, Vilajuiga. — 3 Caldas de Malavella, Cantallops, Madremanya, Selva de Mar, Vilasaca, Viure. — 4 Pals. — 5 Port de la Selva. — 6 Peretallada. — 10 Bescanó, Castelló d' Ampurias, Das, Massanet de la Selva, Sant Llorens de la Muga, Sant Llorens de Campdevanó, Ullastret. — 15 Agullana, All, Amer, Batet, Cistella, Darnius, Gahusab, La Bisbal, Ribas, Rosas, Sella de Anglès, Serra, Tortellá, Vilabertran, Vilamacolum, Vilanant, Fanals, Fontfreda, Sistella, Santa Pau. — 17 Riumors. — 21 Blanes, Sant Privat de Bas. — 24 Bordils, Camallera. — 25 Casavells, Monells, Torroella de Montgrí. — 26 Mollet de Perelada. — 28 Sant Joan de Mollet. — 29 Foixá, Palau de Sabardera, Sant Climent Sasebas, Vilademuls, Vilatenim. — Arbucias, diumenge tercer. — Urgel y Vilar, diumenge últim.

Tarragona. — 1 Constantí, Vilabella. — 3 Vilaseca. — 4 Mora la Nova, Poboleda. — 5 Masricart. — 6 Godall, Margalef, Pallaresos, Pira, Rocafort de Queralt, Vendrell, Vilanova de Prades, Vimbodí. — 10 Botarell, Galera (la), Gratallops, Vilardona, Vilalba. — 15 Amposta, Canonja (la), Capafons, Ciurana, Falset, La Bisbal del Panadés, Maspujols, Morell, Palma (la), Pauls, Perelló, Pla de Cabra, Puigpelat, Querol, Solivella, Vallmoll, Vilafortuny. — 16 Capsanes, Mola, Senant y Argilaga. — 24 Albinyana, Alió, Mas Arbonés, Puigtinyós, Ribarroja, Roda de Bará. — 25 Argentera. — 28 Mora de Ebro. — 29 Catllar, Llorach. — 30 Nulles. — Santa Oliva, dijous tercer. — Lillá, diumenge últim.

Lleyda. — 1 Alcano, Alós, Areo, Baguerque, Gerri, Pobleta de Bellvehy, Tirviá, Vilach. — 2 Oliana. — 4 Artesa de Segre, Santa Linya. — 5 Salás. — 6 Alfés, Golmés, Masoterias, Torroja. — 7 Cedó. — 15 Alcarraz, Alfés, Arbeca, Baldomá, Barbens, Basella, Boldú, Bosost, Castelló de Farfanyá, Cogul, Freixanet, Gosol, Guardia, Guixes, Ibars de Noguera, Linyola, Llimiana, Mayals, Molosa, Mongay, Oluja, Omells de Nogaya, Sant Llorens de Morunys, Senterada, Soleras, Tarrés, Vilamós, Vilanova de Segriá, Viu de Llevata, Vallferosa, Vilaller. — 16 Ciutadilla, Gausach. — 24 Algerri, Bellmunt, Sidamunt. — 27 Maldá. — 29 Albagés, Benavent de Lleyda, Canejan, Montornés, Palau de Anglesola, Palau de Noguera, Penellas, Vinaixa. — Sarroca de Bellera, últim diumenge.

Festas majors movibles.

AGOST. — **Barcelona.** — Mollet, Assumpció. — Sant Quintí de Mediona, diumenge primer després de la Assumpció.

Tarragona. — Santa Coloma de Queralt, diumenge després de la Assumpció.

IMPREMTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

TURTOS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA

Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRÍCOLA
Primpesa, 12, entresol,
BARCELONA.

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y heridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las heridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpesa, 11 y 12. — BARCELONA.